

ΚΑΙΤΣΑ

Έκδοση των Απανταχού Καϊτσιωτών

ΕΔΡΑ: Πατησίων 4, Αθήνα 106 77 • Περίοδος Γ' - Χρόνος 26ος • Αριθμός Φύλλου 108 • Ιούλιος - Σεπτέμβιος 2018
e-mail: sylogos. kaitsa@gmail. com w/s: sylogoskaitioton. blogspot.com - www. makryrrachi. gr

Το άρθρο της Προέδρου

ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΝΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ & ΜΝΗΜΗ ΣΤΕΛΛΑΣ ΚΑΙ ΓΙΑΝΝΗ ΔΡΑΓΟΥΝΗ

Aνεξάρτητα από την ψυχική ανάγκη των πιστών για το προσκύνημα και άσχετα προς τη λατρευτική σημασία του καθενός απ' τους Αγίους του Καλοκαιριού, ο φυσικός καλοκαιρινός χρόνος έφερνε τους ανθρώπους στα χωριά για τα πανηγύρια αυτών των ημερών, στα καφενεία και στις πλατείες, που αποτελούσαν το βασικό παράγοντα για τα ανταμώματα, εκεί στις γενέτειρες.

Οι γιορτές των Αγίων ασφαλώς παρέμειναν και θα υπάρχουν καθότι «θίσιος ανεόρταστος μακρά οδός απανδόκευτος», κατά τον Δημόκριτο. Δηλαδή «ζωή χωρίς γιορτή είναι μακρύς δρόμος χωρίς πανδοχείο». Όμως τα πανηγύρια όπως γινόντουσαν παλιά άρχισαν να εξασθενούν για ποικίλους λόγους. Κάπως έτσι όταν επινοήθηκαν οι πολιτιστικοί Σύλλογοι, ανέλαβαν να πραγματοποιούν τους καλοκαιρινούς μήνες, στα χωριά και τις πολιτιστικές εκδηλώσεις. Τα αλλιώς εγκαταλειμμένα χωριά μας, ξαναγεμίζουν χωρίς τη «μαύρη πέτρα» της λησμονίας κατά τις ημέρες των εκδηλώσεων.

Στο χωριό μας οι εκδηλώσεις ξεκίνησαν και φέτος με την πρωινή γιορτή στην **Άγια Παρασκευή**, προς τιμήν της οποίας γινόταν και τα παλιά πανηγύρια. Εδώ περιλαμβάνεται η

Θεία Λειτουργία και η επιμνημόσυνη δέηση για τους ευεργέτες **Γιάννη και Στέλλα Δραγούνη**. Στη συνέχεια η παρασκευή της παραδοσιακής φασολάδας, η οποία προσφέρεται με ελιές και κρύο νερό από τη βρύση του Παυσίληπου, τόπο διαμορφωμένο με κέφι και μεράκι απ' τους παραπάνω ευεργέτες. Κυρίως όμως συνοδεύεται από τις πίτες, που έχουν ήδη ετοιμάσει και προσκομίσει με αρχοντιά και τέχνη οι **γυναίκες της Καϊτσας**. Χαρακτηριστικό επίσης των ημερών αυτών είναι ότι ξαναστήνονται κυρίως τα τραγούδια κι οι χοροί της παράδοσης με ξυπνήματα νοσταλγικά. Γίνονται έτσι αυτές οι καλοκαιρινές εκδηλώσεις θεματοφύλακες και ανανεωτές παλιών αισθημάτων και εκδηλώσεων, που παρουσιάζονται, όπως λέει για τα πανηγύρια ο λαογράφος Δ. Λουκάτος, με το χάρισμα του επίκαιρου, του **αυθόρμητου** και του **μεθεκτικού**.

Φέτος, όπως κάθε χρόνο είχαμε την ευκαιρία να απολαύσουμε νέους και νέες να σέρνουν τους παραδοσιακούς χορούς φορώντας τις αντίστοιχες παραδοσιακές φορεσιές, που χρόνια τώρα διέθεσαν στο Σύλλογο οι αειμνήστοι Γιάννης και Στέλλα Δραγούνη. Δωρεά των ίδιων ευεργετών είναι και το καθιερωμένο λεγόμενο «Δραγούνειο Βραβείο»,

το οποίο όπως γνωρίζουμε χορηγείται την ίδια βραδιά στους εισαχθέντες κάθε έτους στα Ελληνικά Πανεπιστήμια. Ας είναι καλά όπου βρίσκονται κι ας τους θυμόμαστε. Στο σημείο αυτό θα θέλαμε και από εδώ να ευχαριστήσουμε τον **Κ. Γεώργιο Ι. Δραγούνη**, που και μετά τον θάνατο των αείμνηστων γονιών του, διατηρεί το θεσμό των βραβείων. Να τονίσουμε όμως, πως ο ίδιος επισημαίνει ότι ο θεσμός έχει ισχύ όταν οι εισαχθέντες είναι Καϊτσιώτες και βρίσκονται στο χωριό για να παραλάβουν το βραβείο την ημέρα της απονομής, όπως προγραμματίζεται και ανακοινώνεται από το Δ.Σ. του Συλλόγου. Αυτός όπως σημειώνει ο κ. Δραγούνης, ήταν και ο στόχος των δωρητών. Οι δωρεές τους να γίνονται αφορμές για να ζωντανεύει το χωριό. Να ανταμώνουν οι μετοικούντες με τους χωριανούς, να θυμούνται το χωριό, να το απολαμβάνουν, να μην ξεκόβουν από τις ρίζες τους και να κάνουν κομμάτια αυτή την πέτρα της λησμονίας έστω με την αφορμή των καλοκαιρινών εκδηλώσεων! Εκδηλώσεις, που το Δ.Σ. του Συλλόγου με λογισμό και μ' όνειρο, κοπιάζει να οργανώσει, για προσφορά κι αγάπη σε κάθε Καϊτσιώτη και φίλο της Καϊτσα! **Καλό Φθινόπωρο**
Ευδοκία Κ. Οικονόμου

ΑΡΧΑΙΡΕΣΙΕΣ ΕΚΛΟΓΗΣ ΝΕΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΚΑΙΤΣΙΩΤΩΝ ΜΑΚΡΥΡΡΑΧΗΣ ΦΘΙΩΤΙΔΟΣ

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

Τακτικής Γενικής Συνέλευσεως των μελών του Συλλόγου των Απανταχού Καϊτσιωτών

ύμφωνα με το Καταστατικό του Συλλόγου και το Νόμο, καλούνται τα ταμειακώς ενήμερα μέλη του Συλλόγου σε Τακτική Γενική Συνέλευση, η οποία θα πραγματοποιηθεί στα γραφεία του Συλλόγου Πατησίων αρ.4 (Ομόνοια) Αθήνα, 1^{ος} όροφος, στις

11 Νοεμβρίου 2018, πμέρα Κυριακή και ώρα 11 π.μ., με θέματα ημεροσίας διατάξεως:

- 1) Απολογισμός πεπραγμένων του Διοικητικού Συμβουλίου για το διάστημα από 1.11.2016 μέχρι 31.10.2018
- 2) Ταμειακός απολογισμός (Ισολογισμός 31.12.2018) και Έκθεση Ελεγκτικής Επιτροπής, για το αυτό χρονικό διάστημα.
- 3) Έγκριση πεπραγμένων και απολογισμού.
- 4) Εκλογή Εφορευτικής Επιτροπής από τακτικά μέλη και αναπληρωματικά για την διενέργεια των αρχαιρεσιών.
- 5) Εκλογή μελών Διοικητικού Συμβουλίου και Εκλογή Ελεγκτικής Επιτροπής.
- 6) Λοιπά θέματα.

Σας γνωρίζουμε ότι η παρουσία σας στην Γενική Συνέλευση και η συμμετοχή σας στην ψηφοφορία είναι όχι μόνον απαραίτητη αλλά και αναγκαία για να επιτευχθούν οι σκοποί του Συλλόγου και η καλύτερη εκπροσώπησή του.

Αθήνα, Οκτώβριος 2018

Για το Διοικητικό Συμβούλιο

Η Γεν. Γραμματεύς

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ «ΚΑΪΤΣΑ 2018» 11&12/08/2018

Με μεγάλη επιτυχία πραγματοποιήθηκαν και φέτος οι πολιτιστικές εκδηλώσεις στο χωριό μας το διήμερο 11-12 Αυγούστου 2018.

Ευχαριστίες

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου ευχαριστεί θερμά όλους όσους συνέβαλαν και βοήθησαν στη διοργάνωση και υλοποίηση των φετινών εκδηλώσεων, και ιδιαίτερα:

Τους **Γιάννη Γώγο** και **Απόστολο Σαμαρά** με την παρέα τους, που ανέλαβαν την εξυπηρέτηση των εκδηλώσεων.

Τον **Αποστόλη Παπαδοκοτσώλη** και την **Ντανιέλα Πούσκα**, που κράτησαν κλειστή την ταβέρνα τους την κεντρική βραδιά των εκδηλώσεων για την ενίσχυση του Συλλόγου.

Τους μάγειρες της πιο νόστιμης φασολάδας, **Γ. Τριαντόπουλο** και **Απ. Μπουλούζο** και τον **Λάκη Τάτση** που προσέφερε τα φασόλια. Το κατάστημα **Βλαχάκη** που προσέφερε τα υπόλοιπα υλικά της φασολάδας καθώς και τις νοικοκυρές που προσέφεραν τις νόστιμες πίτες και λοιπά εδέσματα που καταναλώσαμε στο Παυσίλιο της Αγίας Παρασκευής μετά τη θεία λειτουργία.
(Συνέχεια στη σελ. 7)

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΣΠΟΥΔΕΣ-ΠΤΥΧΙΑ

- **Η Ελένη Παρούση** (κόρη της Σοφίας Γ. Καραϊσκου) έλαβε το πτυχίο Φιλολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Παν/μίου Ιωαννίνων.
- **Η Θεοδώρα Ζιάκα** (κόρη της Γεωργίας Φεράτη) εισήχθη στην Ιατρική Σχολή του Αριστοτελείου Παν/μίου Θεσσαλονίκης.

Συγχαρητήρια.

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

- **Ο Ευάγγελος Χριστόπουλος** (γιος του παπα-Κώστα Χριστόπουλου) και η **Κωνσταντίνα Αδρασκέλα** στις 7-6-2018 απέκτησαν το πρώτο τους παιδί (κοριτσάκι).

Να τους ζήσει πάντα με υγεία και ευτυχία.

ΒΑΠΤΙΣΕΙΣ

- **Η Χρύσα Τελώνη** (κόρη της Φανής Σπουρινιά) και ο **Χρίστος Χριστόπουλος** στις 29-7-2018 βάφτισαν στον Ι.Ν. Αγίου Αθανασίου Παύλιανης το πρώτο τους παιδί. Πήρε το όνομα **Γεώργιος**. Δεξίωση δόθηκε στο κέντρο διασκεδάσεως «ΡΗΓΑΚΗ» στην Παύλιανη.
- **Η Βίκι Νίκ. Σπουρινά** και ο **Νίκος Κουμεντάκης** στις 8-9-2018 βάφτισαν στον Ι.Ν. Αγίας Μαρίνας στην Εκάλη το πρώτο τους παιδί. Πήρε το όνομα **Βασιλική**. Δεξίωση δόθηκε στο κτήμα Νησίς στην Κηφισιά.

Να τους ζήσουν.

ΓΑΜΟΙ

- **Ο Ευάγγελος Χριστόπουλος** (γιος του παπα-Κώστα Χριστόπουλου) και η **Κωνσταντίνα Αδρασκέλα** τέλεσαν τον γάμο τους στον Ι.Ν. Αγίου Ιωάννου στο Μαραθία Ναυπακτίας στις 8-9-2018. Δεξίωση δόθηκε στο κέντρο διασκεδάσεως «ΠΑΝΘΕΑ», που βρίσκεται στο Μοναστηράκι Φωκίδος.

Ευχόμαστε βίον ανθόσπαρτον.

ΜΝΗΜΟΣΥΝΑ

Στις 12-8-2018 έγινε το ετήσιο μνημόσυνο του Δημητρίου Ι. Μόσχου και το σαραντάμερο μνημόσυνο της Σοφίας Καρασίκη. Αιωνία η μνήμη των αξιομακάριστων αδελφών μας.

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ

Την 01-07-2018 των Αγ. Αναργύρων στους Αγ. Αναργύρους στα Λουτρά. Στις 20-07-2018 του Προφήτη Ηλία στον Άγιο Γεώργιο. Στις 26-07-2018 στο πανηγύρι στην Αγία Παρασκευή. Στις 06-08-2018 Μεταμόρφωση του Σωτήρος στον Άγιο Δημήτριο. Στις 15-08-2018 της Παναγίας στην Παναγία της Παλιοκαΐτσας. Στις 02-09-2018 Θεία Λειτουργία για τα εγκαίνια του Ι.Ν. Αγίου Πολυκάρπου στον ομώνυμο Ι. Ναό.

ΕΠΙΜΝΗΜΟΣΥΝΗ ΔΕΗΣΗ

Στα πλαίσια των εκδηλώσεων του Συλλόγου μας, μετά τη Θεία Λειτουργία στην Αγ. Παρασκευή στις 11/8/2018, μαζί με την επιμνημόσυνη δέηση για τους Γιάννη και Στέλλα Δραγούνη, εγίνε και ονομαστική επιμνημόσυνη δέηση για τα θύματα της πυρκαϊάς στο Μάτι Αττικής στις 23/6/2018.

ΙΩΑΝΝΗΣ Ν. ΚΑΡΑΪΣΚΟΣ, MD
ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ

Ειδικευθείς εις Α' Χειρουργική Κλινική ΓΝΑ "ΛΑΪΚΟ"
Μετεκπαιδεύεις εις Montefiore Medical Center, New York, USA

ΛΑΠΑΡΟΣΚΟΠΙΚΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ
ΚΗΛΕΣ - ΧΟΛΟΚΥΣΤΟΠΑΘΕΙΕΣ
ΘΥΡΕΟΕΙΔΟΠΑΘΕΙΕΣ - ΠΑΘΗΣΕΙΣ ΜΑΣΤΟΥ
ΔΙΑΒΗΤΙΚΟ ΠΟΔΙ - ΣΠΙΛΟΙ - ΛΙΠΩΜΑΤΑ

Ηφαίστου 4-6, Πλατεία Βάρης 210 9656291-6972728331
(Εναντί Ι. Ν. Εισοδίων Θεοτόκουν ikaraiskos@gmx.com
www.ikaraiskos.gr | & Yiannis Karaiskos

Πώς μπορείτε να στέλνετε:

1. Επιστολές

- Ταχυδρομικώς: Πατησίων 4, Αθήνα 10677. Τηλ.- Fax: 210- 3819693.
- Στο e-mail: sylogos.kaitsa@gmail.com

2. Συνδρομές και οικονομικές ενισχύσεις

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ με IBAN No.
GR96011015500000155-29619031

Ευελπιστούμε ότι θα ανταποκριθούν
όλοι οι συγχωριανοί στην έκκλησή μας.

ΕΙΣ ΜΝΗΜΗ

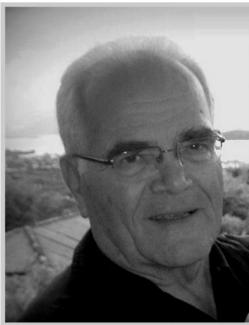
1. Η Άννα και η Ελένη Χαραλαμποπούλου προσέφεραν το ποσό των 50 Ευρώ στη μνήμη του Δημητρίου και της Μαρίκας Σανίδα.
2. Η Τσαμασιώτη-Ντζόγια Σοφία προσέφερε το ποσό των 20 Ευρώ στη μνήμη του Αθανασίου Γεωργ. Πέτρου.

ΠΕΝΘΗ:

Έφυγαν από κοντά μας:

- Στις 4-7-2018 η **Σοφία Καρασίκη**, 101 ετών. Η κηδεία της έγινε στην Καϊτσα.
- Στις 18-7-2018 ο **Αθανάσιος Γεωργ. Πέτρου**, 83 ετών. Η κηδεία του έγινε στο Παλιό Φάληρο Αττικής.
Καλή ανάπauση.

ΜΝΗΜΗ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ (ΣΙΟΥΛΑ) ΠΕΤΡΟΥ

Ένας λάτρης της ζωής και της Καϊτσας, έφυγε για τον άλλο κόσμο ξαφνικά και αναπάντεχα στις 18 Ιουλίου 2018 σε ηλικία 83 ετών. Πρόκειται για τον **Αθανάσιο Πέτρου του Γεωργίου**. Στο χωριό συγγενείς και φίλοι των αποκαλούσαμε Σιούλα. Ο Σιούλας ο Πέτρου, του Ο.Γ.Α. Υπηρεσία, στην οποία υπηρέτησε, την οποία αγάπησε και στην οποία εξελίχθηκε μέχρι το βαθμό του Διευθυντή. Απ' αυτή τη θέση συμβούλευσε, εξυπηρέτησε και προσέφερε γενικότερα βοήθεια σε συγχωριανούς, πατριώτες, φίλους και όχι μόνο, όταν του ζητήθηκε. Μικρό παιδί έζησε τα χρόνια του πολέμου και του εμφύλιου σπαραγμού, τα οποία σημάδεψαν και τη ζωή του. Έφυγε απ' την Καϊτσα, που λάτρεψε, για να σπουδάσει, να εργαστεί και να δημιουργήσει την οικογένειά του στο Κλεινόν Άστυ. Ευτύχησε να παντρευτεί την υπέροχη Κερκυραία κοινωνική λειτουργό, Ρένα Μήτσουρα και ν' αποκτήσουν δυο υπέροχα παιδιά, τη Φιόρη και τον Γιώργο, τα οποία είδε να παίρνουν τα πτυχία τους, να αποκτούν περίοπτες επαγγελματικές θέσεις και να κάνουν την ζωή τους σε Ελλάδα και εξωτερικό. Είδε επίσης έναν εγγονό, τέκνο της Φιόρης, τον Άγγελο, που θρήνησε περισσότερο απ' όλους την ξαφνική αναχώρηση του παππού του. Στον επικήδειο λόγο, ένας συστρατιώτης του, που παρέμειναν φίλοι μέχρι τα στερνά του, εξήρε το ποιόν του ευπατρίδη, του οικογενειάρχη, του υπαλλήλου, του Διευθυντή, του πολίτη της γης και του χωριανού. Στην Καϊτσα μετέβαινε συχνά για να συναντήσει χωριανούς και να πάρει αέρα, όπως συνήθιζε να λέει, απ' το Ψηλό Κοτρώνι, τα Βουρλάκια, τον Καρδαρά, τα Παλιάμπελα ή άλλες τοποθεσίες, που ήξερε και περπάτησε. Στο χωριό οι παλές χιουμοριστικές ιστορίες, που χρησιμοποιούσε μαζί με την ντοπιολαία υπήρξαν ανεξάντλητα. Για την γράφουσα, υπήρξε πρωτοξάδελφος κι είναι ο πρώτος, απ' τα ξαδέλφια, που μας άφησε. Καλό ταξίδι Σιούλα και καλή ανάπauση!

E.O.I.

«ΚΑΪΤΣΑ»
Εφημερίδα του Συλλόγου των Απανταχού Καϊτσιωτών Μακρυρράχης Φθιώτιδας

Εκδίδεται ανά τρίμηνο

- **ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ:** ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΚΑΪΤΣΙΩΤΩΝ
- **ΕΚΔΟΤΗΣ:** ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΚΑΪΤΣΙΩΤΩΝ
- **Συντακτική Επιτροπή:** Ευδ. Οικονόμου, Μαίρη Αργύρη, Στυλ. Καρανούτσου, Αθ. Κουτρούμπας, Σερ. Σπουρνιάς, Ευθ. Ταγκαλάκη, Ευφ. Δασκαλοπούλου.
- Έδρα: Πατησίων 4, Αθήνα 10677, Τηλ./Fax 210-3819693, 6944797439
e-mail: sylogos.kaitsa@gmail.com
ws: sylogoskaitson.blogspot.com

Τυπογραφείο «ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ», Ρήγα Παλαιρήδη 5, Αθήνα,
Τηλ./Fax 210-3243158, e-mail: andrikou2004@yahoo.gr

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Τα άρθρα της εφημερίδας απηχούν τις πρωσπικές απόψεις των συγγραφέων και όχι κατ' ανάγκη το Δ.Σ. του Συλλόγου. Επιστολές και άρθρα με υβριστικό περιεχόμενο ή ανυπόγραφα δεν θα δημοσιεύονται.

ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΑΡΧΩΝ ΣΤΗΝ ΚΑΪΤΣΑ

Y στερα από πρόσκληση του Δ.Σ. του Συλλόγου μας όπως φαίνεται στο παρακάτω έγγραφο πραγματοποιήθηκε συνάντηση στο Κοινοτικό Γραφείο του χωριού μας στις 8/7/2018 για συζήτηση θεμάτων που αφορούν το χωριό. Στη συνάντηση παρευρέθηκαν:

1. Από το Δ.Σ. του Συλλόγου η Πρόεδρος κ. Ευδοκία Οικονόμου, η Αντιπρόεδρος κ. Μαίρη Αργύρη και ο ταμίας κ. Σεραφείμ Σπουρνιάς.
2. Από το Τοπικό Συμβούλιο ο Πρόεδρος κ. Νικόλαος Μαντάς και ο Αντιπρόεδρος κ. Ανδρέας Καραϊσκής.
3. Από το Δ.Σ. του Συνεταιρισμού ο πρόεδρος κ. Νικόλαος Καραϊσκος και ο Ταμίας κ. Γεώργιος Πατρίδας
4. Από το Δ.Σ. Φίλων του Δάσους ο πρόεδρος κ. Δημήτριος Παπαδοκοτσώλης

Παρευρέθη επίσης εκουσίως ο πρώην Πρόεδρος και πρώην Δημοτικός Σύμβουλος κ. Γεώργιος Μόσχος.

Έγινε συζήτηση επί πολλών θεμάτων και εστιάζουμε σε δύο αιτήματα τα οποία προέβαλλε το Δ.Σ. του Συλλόγου δια της προέδρου προς το Τοπικό Συμβούλιο και τον Συνεταιρισμό, δηλαδή:

* Την διάθεση μιας αίθουσας του Δημοτικού Σχολείου του χωριού μας στο Σύλλογο Απανταχού Καϊτσιωτών από το Δήμο Δομοκού δια του Τοπικού Συμβουλίου και

* Την διάθεση χρημάτων από το Συνεταιρισμό για την αγορά του οικήματος και οικοπέδου Καραγιώργου για την διάνοιξη της πλατείας στο χωριό.

Και για τα δύο αιτήματα υπήρξε κατ' αρχήν συμφωνία απ' όλους τους παρευρισκόμενους και γίνεται διερεύνηση και ενέργειες για την υλοποίηση τους από την πλευρά του Συλλόγου και του Τοπικού Συμβουλίου και οφύμεθα.

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΚΑΪΤΣΙΩΤΩΝ

Πατησίων 4 - ΑΘΗΝΑ

ΤΗΛ./FAX: 210- 3819693

KIN.: 6944797439

e-mail: sylogos.kaitsa@gmail.com

Αθήνα 29/6/2018
Αρ. Πρωτ.: 150

ΠΡΟΣ

κ.κ.

1. Πρόεδρο Τ.Δ. ΜΑΚΡΥΡΡΑΧΗΣ κ. ΝΙΚΟΛΑΟ ΜΑΝΤΑ.
2. Πρόεδρο ΑΝ. ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ ΚΟΙΝ. ΧΟΡΤ. Και ΔΑΣ. κ. ΝΙΚΟΛΑΟ ΚΑΡΑΪΣΚΟ.
3. Πρόεδρο ΚΙΝΗΣΗΣ ΝΕΩΝ ΚΑΪΤΣΑΣ κ. ΒΑΣΙΛΕΙΟ ΘΑΝΑΣΙΑ.
4. Πρόεδρο ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΦΙΛΩΝ του ΔΑΣΟΥΣ κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟ ΠΑΠΑΔΟΚΟΤΣΩΛΗ.

ΜΑΚΡΥΡΡΑΧΗ ΔΟΜΟΚΟΥ ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ

Αξιότιμοι κύριοι,

Προσκαλείστε σε κοινή συνεδρίαση με την πρόεδρο και μέλη του Δ.Σ. του Συλλόγου μας, εσείς προσωπικά και όσα μέλη των Δ.Σ., των οπίων προϊσταστε, επιθυμούν, την ΚΥΡΙΑΚΗ 8/7/2018 και ώρα 10:30 π.μ. στο Δημοτικό Σχολείο του χωριού μας, στη Καϊτσα, προκειμένου να συζητηθούν ΘΕΜΑΤΑ για πρώτη φορά, από κοινού και σε επίπεδο Δ.Σ. των Αρχών και Συλλόγων, που δραστηριοποιούνται για το καλό της ΚΑΪΤΣΑΣ, που όλοι αγαπάμε και νοιαζόμαστε γι' αυτή!

Για το Δ.Σ.

Η Πρόεδρος

ΤΣΥ

ΕΥΔΟΚΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου ενημερώνει τους απανταχού Καϊτσώτες - μέλη του, ότι λόγω της συνεχιζόμενης οικονομικής κρίσης και της σημαντικής μείωσης των ταμειακών διαθεσίμων του Συλλόγου, είναι πλέον αναγκαία η καταβολή της ετήσιας συνδρομής, προκειμένου να καλυφθούν τα λειτουργικά έξοδα του γραφείου και η εκτύπωση και αποστολή της εφημερίδας. Παρακαλούμε για τη συνδρομή σας - οικονομική ενίσχυση του Συλλόγου, με κατάθεση στον τραπεζικό λογ/σμό:

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ με IBAN No.

GR96011015500000155-29619031

Ευελπιστούμε ότι θα ανταποκριθούν
όλοι οι συγχωριανοί στην έκκλησή μας.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ

- Δανέλη Μαρία	10 €
- Μούρτου Μαρία	20 €
- Σαμαράς Μητσάκος	10 €
- Ψαλλίδας Κλ. Κων/νος	10 €
- Τσώνης Παναγώτης	10 €
- Πέτρου Χρ. Δημήτριος	50 €
- Τσεκούρας Ελ. Αθανάσιος	20 €
- Σιμοπούλου Βασιλική	20 €
- Παπαδοκοτσώλης Λεωνίδας	20 €
- Καραϊσκος Ν. Ιωάννης (διαφήμιση)	50 €
- Καρασίκης Αθ. Γεώργιος	50 €
- Καρασίκης Αθ. Ανδρέας	50 €
- Θανασίας Αν. Ιωάννης	10 €
- Καρανούτσου-Ψαλλίδα Γεωργία	20 €
- Πατακιά Αικατερίνη	30 €
- Παπα-Δημήτρης Χαΐνης	20 €
- Παπα-Κώστας Χριστόπουλος	20 €
- Στεφανής Χρήστος	100 €
- Πατρίδας Ιωάν. Γεώργιος	10 €
- Ψαλλίδας Κ. Ιωάννης	20 €
- Πατρίδα Ισμήνη	20 €
- Κουτρούμπας Γ. Δημήτριος	20 €
- Πατρίδας Χ. Αθανάσιος	20 €
- Βαγιάκος Γεώργιος	5 €
- Ζήκας Γεώργιος	5 €
- Γώγος Ιωάννης	5 €
- Λάμπρου Ελένη	5 €
- Σαμαράς Απόστολος	5 €
- Τσαλαφούτας Γεώργιος	5 €
- Καραζάχου Δήμητρα	5 €
- Ζήκας Ιωάννης	5 €
- Σαμαράς Κωνσταντίνος	5 €
- Ψαλλίδας Β. Ευάγγελος	10 €
- Αντωνούλας Κωνσταντίνος	20 €
- Αντωνούλας Γεώργιος	25 €
- Αντωνούλας Ιωάννης	25 €
- Αντωνούλα Ευτυχία	10 €
- Οικονόμου Βούλα	20 €
- Μπατσιφώτη Βασιλική	10 €
- Οικονομία Αθανασία	20 €
- Φεράτη Βασιλική	20 €
- Παπαδημητρίου Αμαλία	10 €
- Καρασίκης Γ. Ανδρέας	10 €
- Φεράτη Νικ. Θωμαή	20 €
- Πατρίδας Ιωάννης	20 €
- Ψαλλίδας Μιλτ. Κωνσταντίνος	20 €
- Πατρίδα Γεωργία	20 €
- Γκαμήτσιος Αποστ. Αθανάσιος	20 €
- Ζαχαρη-Γκαμήτσιου Μαρία	15 €
- Γκαμήτσιος Αντ. Αθανάσιος	15 €
- Καλτσάς Νικόλαος	20 €
- Σκαμαγκούλη Ευσταθία	20 €
- Κούρτης Χρήστος	20 €
- Σαμαρά Κασσιανή	20 €
- Τσεκούρα Θώμη	20 €
- Παπαδοκοτσώλη Νίκη	20 €
- Κουτρούμπας Ηρακλής	20 €
- Παπαγεωργίου Στέλιος	5 €
- Αποστολόπουλος Απόστολος	20 €
- Μακρής Ευάγγελος	20 €
- Σωτηρόπουλος Ηλίας	20 €
- Ντιόγια Γεωργία	10 €
- Ντιόγια Αθηνά	10 €
- Παπαστυλιανού Γεωργία	20 €
- Ψαλλίδα Μαρία	20 €
- Καραϊσκου Ευσταθία	20 €
- Μόσχου-Σπύρου Γεωργία	100 €
- Τσιρώνα Δήμητρα	30 €
- Αλεξίου Αλέξανδρος	20 €
- Στάικος Νικόλαος	50 €
- Πατσοφούχα-Ζέρβα Φωτεινή	20 €
- Χατζηαργύρης Κωνσταντίνος	20 €
- Χατζηαργύρη Χαρίκλεια	20 €
- Σαμαρά Ηλ. Γεωργία	20 €
- Σπουρνιάς Ηλίας	10 €
- Αντωνούλας Κωνσταντίνος	20 €
- Μόσχος Ιωάν. Ευάγγελος	100 €
- Τσιλίκα Βάνα	10 €
- Δικόπουλος Βασιλείος	25 €
- Δικόπουλος Ιωάννης	25 €

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Τα ονόματα παρουσιάζονται στην παραπάνω στήλη όπως ακριβώς είναι εγγεγραμμένα στο βιβλίο ταμείου του Συλλόγου μας και προκειμένου να είναι ευκολότερο το έργο της Εξελεγκτικής Επιτροπής.

ΙΣΤΟΡΙΕΣ.....

...Σ' αυτή τη στήλη, λέμε να γράφουμε διάφορες ιστορίες διασκεδαστικές, σύγχρονες, παλιές, επιστημονικές, αθλητικές, πολιτικές, ιατρικές, μαθητικές, προσωπικές, κοινωνικές, καθημερινές και γενικότερα διδακτικές...

Σ τεί λε μας κι εσύ τη δική σου... Κι αν είναι ιστορία ΚΑΪΤΣΙΩΤΙΚΗ ή της περιοχής θα την συμπεριλάβουμε στη Συλλογή για την ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΚΑΪΤΣΑΣ...

Το Δ.Σ.

που δεν βγαίνει σχεδόν ποτέ από το κελί του, αποφασίζει ότι δεν μπορεί να φερθεί αγενώς και αποδέχεται την πρόσκληση.

Την ημέρα που είχε οριστεί για το δείπνο, παρ' όλη την καταιγίδα που πλησιάζει, αποφασίζει να πάει με την αμαξά του στο μέγαρο του πλουσίου.

Πεντακόσια μέτρα πριν φτάσει, ένας κεραυνός τρομάζει το άλογό του και η αστραπή το κάνει να σηκωθεί στα πίσω πόδια, ρίχνοντας την αμάξα σ' ένα χαντάκι μαζί με τον ιερωμένο.

Ο άνθρωπος σηκώνεται όπως μπορεί και προσπαθεί να ηρεμήσει το ζώο, χαϊδεύοντάς του το λαιμό και μιλώντας του απαλά στο αφτί. Μετά, κοιτάζεται. Έχει λερωθεί απ' την κορφή ως τα νύχια. Λάσπη, βούρκος και σάπια φύλλα έχουν κολλήσει στα ρούχα, στα χέρια του και βρομάει ολόκληρος.

Καθώς βρίσκεται πολύ πιο κοντά στον προορισμό του από το μοναστήρι του, αποφασίζει να πάει εκεί και να ζητήσει να του δώσουν κάτι ν' αλλάξει.

Χτυπάει την πόρτα τού μεγάρου, ανοίγει ένας κομψός υπηρέτης και, μόλις τον βλέπει σ' αυτό το χάλι, του βάζει τις φωνές:

- Τι κάνεις εδώ, άθλιε ζητιάνε; Πώς τολμάς να χτυπάς αυτήν την πόρτα;

- Ήρθα... για το δείπνο, απαντάει ο ιερωμένος.

- Ντροπή σου! του λέει ο υπηρέτης. Αποφάγια θα έχει αύριο το πρώι - αν μείνει τίποτα, που αμφιβάλλω - και μπορείς να τα ζητήσεις από την πόρτα υπηρεσίας. Κατάλαβες;

- Εσείς δεν με καταλάβατε, προσπαθεί να εξηγήσει ο επισκέπτης.

Εγώ, δεν έχω έρθει για τα αποφάγια...

- Ααα! αστειεύεται τώρα ο υπηρέτης. Φαντάζομαι ότι θα θέλεις να καθίσεις στο τραπέζι των επισήμων;

- Να, ξέρετε...

Δεν προλαβαίνει να τελειώσει τη φράση του.

Εμφανίζεται ο αφέντης του σπιτιού και ρωτάει τον υπηρέτη του τι συμβαίνει.

- Τίποτα σοβαρό, κύριε. Απλώς, αυτός ο ζητιάνος θέλει να του δώσουμε τα αποφάγια πριν σερβίρουμε το φαγητό. Του είπα να φύγει, αλλά επιμένει στο αίτημά του.

- Να φύγει αμέσως. Κοίτα πώς έκανε την είσοδο. Φρίκη. Αμέσως τώρα! Κάλεσε τη φρουρά και αν δεν φύγει λύστε τα σκυλιά!

Με σπρωχές και κλοτσιές, πετάνε τον καημένο τον ιερωμένο στο δρόμο, απειλώντας τον με καμιά δεκαριά σκυλιά που γαβγίζουν δείχνοντας τα κοφτερά τους δόντια.

Όπως όπως, ο άνθρωπος ανεβαίνει στο κάρο και γυρίζει στο μοναστήρι.

Στο χώρο του πια, αφού πλένεται και λούζεται, πηγαίνει στην ντουλάπα του και βγάζει έναν πολυτελή μανδύα με χρυσά και ασημένια στολίδια, που του είχε χαρίσει ακριβώς πριν από ένα χρόνο ο ιδιοκτήτης του σπιτιού από το οποίο μόλις τον είχαν διώξει.

Έτσι ντυμένος, ανεβαίνει ξανά στο κάρο, κι αυτή τη φορά φτάνει χωρίς απρόσπτα στον προορισμό του. Ξαναχτυπάει την πόρτα, και του

Please (Πλίζ): Παρακαλώ

Ε.OI.

Ένας Άγγλος τουρίστας περνώντας από τα μέρη μας, σταματάει σε μια θρύση στο δρόμο του, να πιει νερό. Την ώρα, που πλησιάζει τη θρύση, ένας ντόπιος έρχεται κι αυτός να κάνει το ίδιο. – Please (πλίζ), του λέει ο Άγγλος από ευγένεια, για να περάσει πρώτος ο ντόπιος. – Πλύσ' ισύ, του λέει ο δικός μας, εγώ πλυμένος είμαι. Να πιώ θέλω!

Η αξία των ανθρώπων, του Χόρχε Μπουκά

ανοίγει ο ίδιος υπηρέτης.

Αυτή τη φορά, τον περνάει μέσα με μια βαθιά υπόκλιση.

Πλησιάζει και ο ιδιοκτήτης τού σπιτιού και τον χαιρετάει με κλίση του κεφαλιού.

- Εξοχότατε, του λέει, μόλις σκεφτόμουν ότι δεν θα ερχόσαστε τελικά. Μπορούμε να περάσουμε; Οι άλλοι μας περιμένουν...

- Φυσικά, λέει ο νεοφερμένος.

Στη θέα του σηκώνονται όλοι όρθιοι και δεν ξανακάθονται ώσπου ο άντρας με τον επιβλητικό μανδύα καταλάβει τη θέση εκ δεξιών του οικοδεσπότη.

Σερβίρουν το πρώτο πιάτο. Είναι ένα βραστό σε ζωμό, που φαίνεται πολύ νόστιμο με την πρώτη ματιά.

Ξαφνικά, γίνεται μια παύση κι όλα τα βλέμματα πέφτουν στον ιερωμένο ο οποίος, αντί να πει μια προσευχή ή ν αρχίσει να τρώει, όπως περιμένουν όλοι, απλώνει το χέρι κάτω από το τραπέζι και, κρατώντας την άκρη του πολυτελούς μανδύα του, αρχίζει να τον βουτάει στον ζωμό.

Ενώ όλοι τον κοιτάνε σιωπηλοί κι ανήσυχοι, ο ιερωμένος μιλάει στον μανδύα του και του λέει:

- Δοκίμασε το φαγητό, καλό μου. Κοίτα τι ωραίο βραστό. Κοίτα αυτήν την πατατούλα και το κρεατάκι. Φάε, αγάπη μου...

Ο ιδιοκτήτης του σπιτιού, αφού κοιτάζει ένα γύρω μην ξέροντας

πώς να αντιδράσει στη συμπεριφορά του καλεσμένου του, πάρνει το θάρρος να ρωτήσει:

- Συμβαίνει κάτι, εξοχότατε;

- Αν συμβαίνει; λέει ο ιερωμένος. Όχι. Τίποτα δε συμβαίνει. Αυτό το φαγητό, όμως, δεν ήταν για μένα. Είναι ολοφάνερο ότι καλεσμένος ήταν ο μανδύας μου. Όταν ήρθα χωρίς αυτόν πριν από λίγο, με έδιωξαν με τις κλοτσιές.

Είναι, τελικά, η ζωή κάποιων ανθρώπων πιο πολύτιμη από κάποιων άλλων; Κάποιοι αξίζουν περισσότερο από κάποιους άλλους;

Δυστυχώς, πολλοί είναι εκείνοι που εστιάζουν στην επιφάνεια, στο εξωτερικό περιβάλλημα και χάνουν την ουσία. Ποια είναι αυτή; Ότι όλοι οι άνθρωποι έχουν αξία. Πίσω από τα ρούχα, τους τίτλους, την καταγωγή κρύβονται ψυχές. Κι αυτές είναι που έχουν σημασία. Είναι σημαντικό να μάθουμε να μη μένουμε στην επιφάνεια και να βλέπουμε την ουσία των πραγμάτων. Ένα μεγάλο μέρος της παιδείας θα πρέπει να επικεντρωθεί σε αυτό ακριβώς. Στο να αναγνωρίζουμε την αξία του κάθε ανθρώπου, ανεξάρτητα από την προέλευσή του ή τις σωματικές του ικανότητες, το χρώμα του, την κοινωνική του στάθμη.

Χόρχε Μπουκά, «Ο Δρόμος της Πνευματικότητας», Εκδόσεις OPERA

Η ΠΑΡΑΔΟΣΗ, ΟΙ ΜΥΘΟΙ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΠΟΣΙΟ ΣΤΟ ΠΑΥΣΙΛΥΠΟ

Το κείμενο έγραψε, ο Πατρίδας Χαρίλαος

Σάββατο 11 Αυγούστου του έτους 2018, όπως κάθε χρόνο, μέσα σε ένα ειδυλλιακό τοπίο, στο ναό της Αγίας Παρασκευής στο Παυσίλυπο, έργο του χωριανού μας αειμνηστού **Γιάννη Δραγούνη**, τελέσθηκε και φέτος η Θεία Λειτουργία και ακολούθησε το γεύμα του Πολιτιστικού Συλλόγου με την παραδοσιακή φασολάδα.

Έλειπε, βέβαια, το ελάφι της παλιάς θεάς Αρτέμιδος, προσφορά προς βρώση και ευωχία στους συμποσιαστές, που τιμούσαν την εορτή της. Και η φασολάδα, όμως, με τις ευλογίες της Αγίας και τις μαγειρικές ικανότητες των χωριανών μας **Απόστολη Μπουλούζου** και **Γιώργου Τριαντόπουλου**, καθόλου δεν υστερούσε σε γεύση και νοστιμιά, από το γεύμα της παλιάς πίστης. Και μόνο γι' αυτή τη νοστιμιά, αξίζει κανείς να βάλει σε κόπο τον εαυτό του και να παρευρεθεί στις εκδηλώσεις της Αγίας. (Μη ξεχάσετε να πάρετε κουτάλι από το σπίτι).

Τρώγοντας με βουλιμία τη φασολάδα, σκεφτόμενον πως ούτε στο ονομαστό, ανά το πανελλήνιο, Χάνι του Πανέτου, που γεμάτισαν βασιλείς και άρχοντες, αλλά και η φτωχολογία της Ρούμελης, δεν βρίσκει κανείς τόση νοστιμιά σ' αυτό το ταπεινό φαγητό, όταν καλομαγυρευτεί.

Κάπου εκεί στο τέλος του γεύματος, με πλησίασε ο Ταμίας του Συλλόγου και με παρεκάλεσε, να γράψω κάτι για την Αγία και την εμφάνισή της, όπως την περιγράφω στο βιβλίο «Καΐτσα». Αιφνιδιάστηκα! - «Ξέρεις, μου λέγει, αυτά τα θέλει ο κόσμος». Υποσχέθηκα να κάνω προσπάθεια. Και να τώρα, σκυμμένος στο τραπέζι, καταπίνομαι, να συνταρμόσω λόγο, αντάξιο της εορτής, λόγο ιστορικό, γιατί ο ιστορικός, σύμφωνα με το Σωκράτη (Πλάτωνος Φαίδων 61 b) πρέπει να δουλεύει πάνω σε λογικές σκέψεις, ενώ ο ποιητής πάνω σε μύθους.

Το ποιητικό μέρος έτυχε να το έχω έτοιμο στην ποιητική συλλογή «Τα αδέσποτα». Σκέφθηκα να τα συνδυάσω και τα δύο και να αφήσω στην κρίση της Συντακτικής Επιτροπής της εφημερίδας και εκείνη ας σταθμίσει το χώρο της εφημερίδας και ας δημοσιεύσει, όποιο επιθυμεί.

Ιστορικά, είναι γνωστό ότι το έτος 1897 ο ναός της Αγίας Παρασκευής καταστράφηκε από τους Τούρκους και από τότε, κάπου τριάντα χρόνια, αποτελούσε ένα σωρό ερειπίων, μέχρι που η πίστη, με θαυματουργικό τρόπο, τον ανήγειρε!

«Ο δε Ιησούς είπεν αυτοίς.. αμήν γαρ λέγω υμίν, εάν έχητε πίστην ως κόκκον συνάπεως, ερείτε τω δόρει τούτῳ μετάβηθι εντεύθεν εκεί, και μεταβήσεται, και ουδέν αδυνατήσει υμίν». (κατά Ματθαίου ευαγγέλιον, κεφ. ιζ' στιχ. 20). Κάποιοι, φαίνεται, είχαν την πίστη και η πίστη έκανε το θαύμα.

Εκπληρώνοντας την επιθυμία τού Ταμία, αντιγράφω: «Η Λεμονιά Μαντά, σύζυγος Αντωνίου Κούτσικα, διηγούνταν ότι ήταν μικρό κορίτσι, δώδεκα περίπου ετών, και μαζί με τη Σταυρούλα Κεραμίδα, της ίδιας ηλικίας, βροσκούσαν τα μανάρια δίπλα στα χαλάσματα του κτίσματος της Αγίας Παρασκευής. Μέσα στο γκρεμισμένο κτίσμα της εκκλησίας, είδαν μια πολύ όμορφη κοπέλα άγνωστη σ' αυτές, να κάθεται και να χτενίζει τα μαλλιά της, που ήταν μακριά. (Πίστευσαν πως ήταν η Αγία). Φοβήθηκαν και έφυγαν.

Αργότερα κτίσθηκε η σημερινή εκκλησία στα θεμέλια παλαιότερου ναού που είχε καταστραφεί από τους Τούρκους. Την έκτισαν τα αδέλφια Νικόλαος και Απόστολος Καρπούζας το 1923, στη μνήμη του αδελφού τους, Ιωάννη Καρπούζα.

Το άλσος γύρω από το ναό της Αγίας, ένα ιδεώδες τοπίο, άγριας ομορφιάς, μυστικοπάθειας και τρόμου, με το απέραντο πυκνό πράσινο, τα αιωνόβια δένδρα, το βραχώδες φαράγγι του αρχαίου νταμαριού, μαζί με το άφθονο νερό της πηγής του Ζεστού, υποβάλλουν στον επισκέπτη ποικίλα συναισθήματα.

Το συνεχόμενο κατάφυτο ρέμα, μαζί με τα Κουβάτια, το Σμάκι, τη λίμνη και τον Ονόχων ποταμό, καθώς και τους υπόλοιπους δρόμους του νερού, συνδυάζουν αρμονικά τον κύκλο στην πορεία της ανθρώπινης ζωής, όπου ζωντανεύουν, μύθοι, φαντασία, πίστη, πραγματικότητα. Το νερό είναι στοιχείο της φύσης, όπου λοιύζονταν οι νεράδες, για να διατηρήσουν την ομορφιά τους. Είναι οι δρόμοι του νερού, των δρυάδων, των αμαδρυάδων, των Νηρήιδων, των ναϊάδων, των ξωτικών και των φαντασμάτων, των δαιμόνων, των νεράδων, των θεών και των Αγίων της πίστης, του χθες, του σήμερα και ίσως του αύριον!

Εκεί μεθυσμένες από τις ευωδίες των νάρκισσων και στολισμένες με στεφάνια από ίτσα, στήνουν τρελό χορό και με παιάνες και άσματα, έρχονται να τα αποθέσουν στις θεές και τις Αγίες. Τις προπέμπουν: **Ο Πηλέας, ο Φοίνικας, ο Αχιλλέας, οι Μυρμιδόνες, οι Δόλοπες, οι Κτιμεναίοι, οι Αγγειάτες, οι Καφαιρείς, οι Καϊτσώτες**.

Η θέση πολυσύμαντη, υποβλητική, ενώ τα πλεονεκτήματα αρκετά, τα οποία επιτρέπουν την πιθανολόγηση ύπαρξης ναού της θεάς των δασών Αρτέμιδος. Στην άποψη αυτή συνηγορεί και η ύπαρξη του χριστιανικού

ναού της Αγίας Παρασκευής στην ίδια περιοχή.

Η αντικατάσταση των αρχαίων ιερών, με ναούς της νέας πίστης, είναι μία πραγματικότητα, η οποία εκτός, από το οφατό τελετουργικό μέρος των μυστηρίων και του θεάτρου, που η εκκλησία παρέλαβε σε αρκετές τελετές (αγιασμός υδάτων, κάθαρση, επιτάφιος, κ.λπ.), από την παλαιά θρησκεία, ενέταξε, αρμονικά, στο χριστιανικό τελετουργικό και αρκετές ακολουθίες στη νέα πίστη και αντικατέστησε τους αρχαίους θεούς και θεές με τους νέους Αγίους και Αγίες.

Στη δική μας περίπτωση, η λατρεία της αρχαίας θεάς, μαζί με το πανηγυρικό μέρος, αντικαταστάθηκε, από την ευσέβεια προς την Αγία Παρασκευή. Η Αγία ήταν Ρωμαία αρχόντισσα, με πλούσιο φιλανθρωπικό έργο και τεράστια περιουσία την οποία διαμοίρασε στους πάσχοντες.

Το μαρτύριο της συγκλόνισε τον χριστιανικό κόσμο Δύσης και Ανατολής, γι' αυτό και η Αγία τιμάται μεγαλόπρεπα, εξίσου, από όλους τους χριστιανούς, πολύ δε περισσότερο στη δική μας περιοχή, που τότε διοικητικά ανήκε στην εκκλησία της Ρώμης.

Η Αγία είναι προστάτιδα των οφθαλμών, γιατί θεράπευσε, θαυματουργικά, τον αυτοκράτορα Αντωνίνο, που τυφλώθηκε από το καυτό λάδι, όταν, από περιέργεια, πλησίασε στο καζάνι στο οποίο διέταξε να βράσουν την Αγία.

Εικονικά το μαρτύριο της Αγίας, παρουσιάζεται στην εικόνα του τέμπλου του Αγίου Νικολάου του χωριού μας. Η Αγία, συνήθως, εικονίζεται να κρατεί στα χέρια της δυο μάτια.

Στην Ανατολή τη λατρεία της θεάς Αρτέμιδος, αντικατέστησε η ευσέβεια προς την Αγία Μαρίνα, που ήταν και αυτή από αρχοντική οικογένεια και βασανίσθηκε, όπως και η Αγία Παρασκευή σκληρά και κάηκε με αναμμένες λαμπάδες. Μαρτύρησε, όμως, έναν αιώνα αργότερα.

Τη φυλακή της Αγία Μαρίνα πειράχθηκε από το διάβολο, ο οποίος παρουσιάσθηκε με τη μορφή του δράκοντα, όπως στον Άγιο Γεώργιο, προσπαθώντας να την καταπιεί. Η Αγία με τη βοήθεια του Χριστού τον κατατρόπωσε, γι' αυτό η εικονογραφία παρουσιάζει την Αγία να τον κρατά από τα κέρατα.

Η εικόνα θέλει να δείξει πως η παλιά λατρεία, των ειδώλων, των δαιμόνων και των έργων του Σατανά καταργήθηκε. Την Αγία Μαρίνα στο χωριό μας εκπροσωπεί ένα μικρό εικονοστάσι στο δρόμο προς τα λουτρά.

Το πανηγυρικό συμπόσιο, όμως, των πιστών της θεάς Αρτέμιδος, διατηρήθηκε και κατά τα χριστιανικά χρόνια.. Η παράδοση λέγει ότι η θεά έστελνε κάθε χρόνο, θυσία στην εορτή της, ένα ελάφι, για ευωχία των συμμετεχόντων σ' αυτή και από τότε η παράδοση καλά κρατεί και διατηρήθηκε μέχρι τις μέρες μας, ακόμα, και στα μέρη τα δικά μας.

Ο καθηγητής **Μουτσόπουλος**, που έκανε τις ανασκαφές, στο βυζαντινό οικισμό, στην είσοδο των Μακεδονικών Τεμπών, κοντά στο ναό της Αγίας Μαρίνας, ανακάλυψε αρχαία νομίσματα στην πηγή του οικισμού Αρέθουσα (κάτι παρόμοιο γίνεται σήμερα στη Φοντάνα του Τρέβι της Ρώμης) και άκουσε διηγήσεις ηλικιωμένων γυναικών, που αναφέρονταν στην παράδοση πως στη γιορτή της Αγίας Μαρίνας, στα χρόνια των παπιούδων τους, η θεά Άρτεμη, έστελνε ένα ελάφι, για τη γιορτή της Αγίας.

Μια φορά, ύστερα, από μεγάλη νεροποντή, το ελάφι άργησε να έλθει και μόλις έφθασε οι πανηγυριστές, χωρίς να το αφήσουν να ξανασάνει το έσφαξαν. Η θεά θύμωσε γι' αυτό και δεν το ξανάστειλε!

Παρόμοια διήγηση αναφέρει ο **Δημήτρης Παπαναγιώτου** στο βιβλίο του «**Η θουνίσια σκέψη**», για την παράδοση στο Νεχώρι Υπάτης.

Σε συμπόσια των πιστών, στην εορτή διαφόρων Αγίων (Αγίου Κωνσταντίνου, Αγίου Γεωργίου, Αγίας Μαρίνας), διατηρείται, σήμερα, σε πολλά χωριά της Μακεδονίας, κυρίως Θρακιώτικα και Μικρασιάτικα, καθώς και στις περιοχές της Τουρκίας, το έθιμο του κουρμπανιού, που σημαίνει θυσία ιερού ζώου (αρνί, κριός, ταύρος).

Το ζώο είναι προσφορά ευσεβούς πιστού, το οποίο στο χωριό της γυναικάς μου, στα Νέα Μάλγαρα, έχαιρε ασυλίας στη βοσκή και βοσκούσε ελεύθερα σε όλους τους αγρούς, χωρίς κάποιος να το εμποδίζει, για να μεγαλώσει γρήγορα και να ετοιμασθεί για τη θυσία. Ο ταύρος ήταν «ο μπήκας της εκκλησιάς», όπως το έλεγαν.

Ο εικονογραφικός διάκοσμος της Αγίας Παρασκευής, έργο του κορυφαίου αγιογράφου της σημερινής εποχής, χωριανού μας καθηγητή **Γεωργίου Κόρδη**, συμβαδίζει απόλυτα με την παράδοση ενότητας της Ανατολής, έστω και εθιμικά, αφού ο κύκλος των εικονοζομένων Αγίων προέρχεται, από όλες τις χριστιανικές περιοχές της πρώτης εκκλησίας και φθάνει, διαχρονικά, μέχρι τις μέρες μας.

Η παράδοση, όπως βλέπετε, καλά κρατεί σε όλη την Ανατολή, αλλά και σε εμάς με τη φασολάδα, λόγω νηστείας, μέχρι να βρεθεί κάποιος ή κάποιοι, για να πλουτίσουν το συμπόσιο των πιστών με ιερό σφάγιο, ενώ οι εκδηλώσεις πρέπει να γίνονται εκτός ημερών νηστείας, για να μην πάθουμε τα ίδια με τους πανηγυριώτες της Τσούκας «κι μας ξιδουκιμάστηκε η Αγία κι η Παναγία».

ΛΟΓΟΣ ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΟΣ

Η ΚΑΤΑΘΕΞΙΣ ΤΗΣ ΤΙΜΙΑΣ ΕΣΘΗΤΟΣ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ (Άποσπασμα λόγου από το βιβλίο ΕΟΡΤΑΣΤΙΚΟΙ ΛΟΓΟΙ, ΤΟΜΟΣ Γ')

Έξεφωνήθη την 2^η Ιουλίου 2003

ΤΟΥ ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΗ Π. ΑΝΑΝΙΑ ΚΟΥΣΤΕΝΗ

Σήμερα ή μέρα, σεβαστοί μου πατέρες και ἀγαπητούμενοί μας ἀδελφοί, είναι πολὺ ἀπαλή. Καὶ πολὺ ἡλαρά. Καὶ εὐφρόσυνη. Καὶ γλυκεῖα. Γιατὶ ἔορτάζει καὶ πάλι ἡ Παναγία μας. Ή μητέρα τοῦ Χριστοῦ καὶ δική μας μητέρα. Εορτάζομε τὴν Κατάθεση τῆς Τιμίας Εσθήτος. Τοῦ ἀγίου φορέματος και πανωφορίου. Θὰ λέγαμε, τῆς Παμαγίας μας στὸ ναὸ τῶν Βλαχερνῶν, στὴν Κωνσταντινούπολη. Ο ναὸς αὐτὸς ἐκτίθεται ἀπὸ τοὺς ἀγίους αὐτοκράτορες Μαρκιανὸ καὶ Πουλχερία. Μὲ λογισμὸ καὶ μ' ὄνειρο. Καὶ μὲ ἀγάπη περισσότερο. Κι ἔνινε τὸ στοιλὸ τῆς Κωνσταντίνου Πόλεως. Καὶ ἡ νέα Γεθσημανῆ τῆς Βασιλευούσης. Γι' αὐτό, οἱ Βυζαντινοί μας πρόγονοι τόσο πολὺ ἀγάπησαν τὴν Παναγία τῶν Βλαχερνῶν. Ποὺ εἰκονίζεται δεομένη. Παρακαλούσα καὶ προσευχομένη. Καὶ ἔθεσε στὸ στοιλό, μέσα σὲ ἐγκόλπιον, ποιόν ἀλλον: Τὸν γλυκύτατο Χριστό μας.

Ἡ τελευταία ἐμφάνιση τῆς Παναγίας στὴν Καινὴ Διαθήκη εἶναι στὸ ὑπερῷο τῆς Ιερουσαλήμ στὶς Πράξεις τῶν Ἀποστόλων. Ἐκεὶ ἀναφέρεται. Καὶ ἀναφέρεται, ὡς δεομένη. Ως προσευχόμενη. Αὐτὸς κάνει ἡ Παναγία μας. Δέεται. Προσεύχεται. Καὶ παρακαλεῖ. Γιὰ μᾶς. Γιὰ τοὺς ὅρθοδοξους χριστιανούς. Γιὰ τὴν πλήρωμένη χριστιανούσην. Γιὰ τὸν τοὺς κατηχουμένους τῆς ἀρχαίας ἐποχῆς. Καὶ γιὰ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους, ποὺ εύρισκονται ἐπάνω στὴ γῆ. Ἐχει τόση ἀγάπη. Εχει τόση εὐσπλαχνία. Εχει τόσους οἰκτιρμούς. Εχει τόση καλοσύνη ἡ Παναγία. Ποὺ φτάνει καὶ περισσεύει νὰ γιατροπορεύει καὶ νὰ χαριτώσει καὶ νὰ ἔξουρασε ὅλες τὶς ὑπάρξεις. Γιατὶ μὲ τὰ σάρκωση τοῦ Υἱοῦ και θεοῦ τῆς, ἐξ αὐτῆς, διὰ τοῦ Ἀγίου Πνεύματος, μὲ τὴν ἐνανθρώπητον τοῦ Θεοῦ Λόγου, ἡ Παναγία ἔγινε Πλατυτέρα τῶν Οὐρανῶν. Γιατὶ ἐγέννησε Ἐκείνον, τὸν ὅποιον οἱ Οὐρανοὶ δὲν χωρούνε. Είναι ἀπειρος καὶ ἀκαταληπτος καὶ ἀνερμήνευτος καὶ ἀνέκφραστος. Ὁ Κύριος τῆς δόξης.

Γι' αὐτὸς και ἡ Παναγία μας, ποὺ ἐγέννησε Θεὸν ἐνανθρωπίσαντα ἔγινε, ὥπως προείπα, Πλατυτέρα τῶν Οὐρανῶν και Δέσποινα τοῦ κόσμου. Ἐλπίς και προστασία. Ο γλυκαδιὸς τῶν ἀγάγελων. Καὶ ἡ χαρὰ τῶν ἀνθρώπων. Καὶ τῶν δικιάων ἡ καταψυγή. Καὶ τῶν ἀμαρτωλῶν ἡ σκέπη και ἡ ἐγγύηση και ἡ μεσιτεία. Γι' αὐτὸς και σημερα και σε κάθε μεγάλη θεομητορική ἐορτὴ ἔχει χαρὰ ἡ Ἐκκλησία και χαρὰ ἡ πλάση μεγάλη. Καὶ παρότι καύσων και παρότι συμβαίνουν τόσα και τόσα και μέσα μας και γύρω μας, και παρότι ὁ ἀρχέκαος δαιμών και τὸ ὄργανον του ἀπειλοῦν, νὰ ἔξαφανίσουν τὴν Ἐκκλησία και τὸ πᾶν και νὰ κόψουν τὴν ἀνάσα κάθε ὑπάρξεως, παρὰ ταῦτα βλέπομε νὰ διαχέεται στὴν κτίση και στὴν πλάση και στὴν ἀγία, ἐπίγεια, ἀκτιστη Ἐκκλησία, αὐτὴ ἡ χαρὰ τῆς Παναγίας. Αὐτὴ ἡ χαρμονία. Αὐτὴ ἡ γλυκύτης. Αὐτὴ ἡ ἀπαλότης. Αὐτὴ ἡ μυστικὴ εὐφρόσυνη. Ποὺ κάθε ψυχούλα, ἀνοιγόμενη πρὸς τὴ θεομάνα, τὴν ἀπολαμβάνει, λίγο ἡ πολύ.

Οι δὲ Βυζαντινοί μας πρόγονοι είχαν τὴν Παναγία μετὰ τὸν Χριστὸ μας σὲ μεγίστη ἀγάπη και τιμὴ και στοργή. Και τὴν μεγάλων. Τὴν ὑμούσιαν. Και τὴν είχαν στὴν ψυχὴ τους. Τὴν είχαν στὴν ζωὴ τους. Τὴν είχαν στὴ λατρεία τους. Τὴν είχαν στὴν προσευχὴ τους. Τὴν είχαν στὸ σπίτι τους. Τὴν είχαν παντοῦ. Καὶ λέγει ἡ ἱστορία, πῶς ὅπαν οἱ αὐτοκράτορες τοῦ Βυζαντίου ἐξεστράτευαν ἐναντίον πολεμίων και βαρβάρων, ἐπαιρναν κοντά τους τὴν Παναγία τὴν Βλαχερνῶιτσα. Κι ἐκείνη, μὲ τὴ χάρη και τὴ δύναμη τῆς, νικούσε πάντοτε τοὺς ἐχθρούς. Τοὺς βαρβάρους. Εκείνους, οἱ ὄποιοι ἤρχοντο νὰ καταστρέψουν τὴν ἐλευθερία τοῦ Βυζαντίου λαοῦ και νὰ σκορπίσουν παντοῦ τὸν ὄλεθρο, τὴ δουλεία και τὴν καταστροφή.

Αναφέρουν τὰ Βυζαντινὰ βιβλία, πῶς σὲ κάποια πόλη τῆς ἀπέραντης πολυεθνικῆς αὐτοκρατορίας ἦταν ἔνας ἄρχοντας πολὺ πιστὸς και πολὺ συνεπῆς στὰ καθηκοντά του και στὴν ἰδιότητα του. Εἶχε δε αὐτὸς ἴδιαίτερη στοργὴ και ἀγάπη στὴν Παναγία. Καὶ ποιός, ἄλλωστε, Βυζαντινὸς δὲν ἀγαποῦσε τὴν Παναγία; Αλλὰ και σημερα, ποιός χριστιανὸς δὲν τὴν ἀγαπᾷ και δὲν τὴν λατρεύει, σε εἰσαγωγικά, μετὰ τὸν Θεό, τὸν Χριστό μας; Αποφάσισε, κάποια φορά, νὰ μεταβεῖ στὴ Βασιλεύουσα, γιὰ κάποιες ὑπόθεσες τοῦ ἔργου του. Καὶ ἡ γυναῖκα του τοῦ λέγει, τὸν ἀγαποῦσε και ἡ γυναῖκα του και ἡ κόρη του πολύ: «Ποὺ θὰ μᾶς ἀφήσεις, τώρα, ἀφέντη, που θὰ

φύγεις και θὰ πᾶς μακριά, και θ' ἀργήσεις, νὰ γυρίσεις; Πῶς θὰ μείνουμε μόνες μας; Καὶ ποιὸς θὰ μᾶς προστατεύσει;»

Καὶ τότε ἐκείνος τοὺς λέγει: «Σᾶς ἀφήνω στὴν Παναγία μας. Και τὶς δυό, ἀλλὰ και τὸν ἑαυτό μου, που θὰ πάω σὲ ταξίδι.» Καὶ ἔφυγε. Εκεῖνες παρηγορήθησαν μὲ τὰ λόγια και περισσότερο μὲ τὴν προστασία τῆς Παναγίας και τὴ σκέπη, τὴν ὅπιοια, κάθε μέρα και στιγμή, εισέπρατταν ἀπὸ τὴ χάρη τῆς. Είχαν και κάποιους ὑπηρέτες ἔκει, στὰ ὑποστατικά τους, και σ' ἔναν ἀπὸ τοὺς πρηστήρας μπήκε ὁ ἀρχέκακος. Καὶ τοῦ βαλε στὸ νοῦ, νὰ σφάξει τὴν κυρὰ και τὴν κόρη, νὰ πάρει τὰ χρυσαφικὰ και τὰ τιμαλφῆ και νὰ φύγει. Κι ἀμέσως μπαίνει στὸ σπίτι, πάει στὴν κουζίνα, παίρνει ἔνα μαχαίρι και ὅρμησε καταπάνω στὴν κυρὰ και στὴν κόρη, νὰ τὶς σκοτώσει.

Μόλις εῖδαν αὐτές, τρόμαξαν και φώναξαν: «Παναγία μου, ποὺ είσαι;» Καὶ τὴ στιγμὴ ἐκείνη, ὁ πλανεμένος δούλος ἀκίνητοποιήθηκε πάραυτα. Αὔτοστιγμίς. Δὲν μποροῦσε οὕτε νὰ φύγει οὕτε μπροστὰ νὰ πάι. Μιὰ ἀόρατη δύναμη τὸν καθήλωσε και τὸν ἔδεσε σ' ἐκείνο τὸ μέρος. Κατάλαβε αὐτός. Προσπάθησε νὰ κινηθεῖ, νὰ φύγει, τίποτε. Τὸν κράταγε ἔκει τὸ ἀόρατο χέρι τῆς Παντάνασσας, τῆς Παντοβασιλισσας, δηλαδή, Θεοτόκου Μαρίας. Τῆς θερμῆς προστασίας. Καὶ καθὼς προσπάθησε ἀρκετὲς φορὲς νὰ φύγει και δὲν μπόρεσε, τὸν ἔπιασε μανία. Κι ὁ δαιμόνας τὸν ἔβαλε ν' αὐτοχειρίσθει. Τραβάει τὸ μαχαίρι και αὐτοκτονεῖ.

Και τώρα, ἐδῶ που ζοῦμε, στὴν πατρίδα μας, ἀλλὰ και στὴν οἰκουμένη, ἀνάμεσα σὲ βαρβάρους, ντόπιους και ξένους, γιατὶ ἐβαρβαρώθημεν και οἱ ἕδοι οἱ Ἑλληνες, και μάλιστα μερικοὶ περισσότερο ἀπὸ τοὺς ξένους, ποιός, λέτε, μᾶς κρατάει και μᾶς φυλάσσει; Η Παναγία και οἱ ἄγιοι και οἱ ἄγγελοι. Κι ὁ Χριστός μας εξαιρετώς. Αὐτὸς τὸ αἰσθανόμεθα. Πόσες φορὲς δὲν ἔχομε γλιτώσει; Πόσες φορὲς δὲν ἔχομε διαφυλάξει; Πόσες φορὲς δὲν ἔχομε σκεπάσει; Κι ἀκόμα, μέσα σ' αὐτὸς τὸ θάλαμο τοῦ ἀερίου και τὴν πόλη τοῦ ἀργοῦ θανάτου, που ζοῦμε, ἔτοι καταντήσαμε τὴν πανέμορφη Αθήνα μας, τὴ διαμαντόπετρα και τὸ δακτυλίδι τῆς γῆς και τὸ ὄστεφερες ἀστού, κατὰ τὸν ποιητὴ Παλαμᾶ, ποιός μᾶς γλιτώνει και δὲν ψοφάμε, σὰν τὰ ποντίκια; Η Θεία Λειτουργία!

Κάθε φορά, που γίνεται Θεία Λειτουργία και γίνονται δῶστὸ λεκανοπέδιο πάμπολλες, και μερικοὶ κανουν κάθε μέρα και σὲ μονές και σὲ ἐκκλησίες και σὲ προσκυνήματα και τὸν εύχαριστούμε, ἀλλὰ και ὅλες οἱ Θείες Λειτουργίες που γίνονται και στὶς γιορτάδες και τὶς Κυριακὲς και σποιες ἀλλες ημέρες βοηθῶνται πάρα, πάρα πολὺ, και τὴν ἀτμόσφαιρα. Εύχομεθα ὑπὲρ εύκρασίας ἀέρων. Νά χουν οἱ ἀέροδες, δηλαδή, τὰ κανονικὰ μείγματα. Γιατὶ, ἀνένα μετήμα στὸ κράμα είναι παραπάνω, τότε ὁ ἀγέρας γίνεται καυστικός. Βλαπτικός. Επικίνδυνος και καταστροφικός. Όπως ὁ λίβας κ.λπ.

Κι ὅπως ἐλέγει ὁ Γέροντας Πορφύριος, μὲ τὴ Θεία Λειτουργία ἀνασαίνει ἡ πλάση. Κι ἐκεῖνος, Θεοφώτιστος ὡν, είχε αἰσθανθεῖ, πολλές φορές, αὐτὴ τὴν ἀνάσα τῆς πλάσης. Καὶ μάλιστα, στὸ σημεῖο «Τὰ σά ἐκ τῶν σῶν.» Τότε που γίνεται ἡ μετουσιώσις τῶν Τιμίων Δώρων. Τοῦ ἄρτου και τοῦ οϊνου σὲ σῶμα και αἵμα Χριστοῦ, διὰ τοῦ Αγίου Πνεύματος. Και θυμάματα νοσταλγικά, στὰ μέρη μας, που είμεθα παιδικα, τὶς Κυριακὲς και τὶς μεγάλες γιορτές, στὸν ἔφθανες ἡ Θεία Λειτουργία στὸ ἀποκορύφωμα, στὰ «σὰ ἐκ τῶν σῶν», κτύπαγαν στὴν ἐκκλησία τὴν καμπάνα τρεῖς φορές. Κι ὅποιοι ἦσαν σὲ δουλειες ἢ στὸ κρεβάτι τοῦ πόνου ἢ στὰ πρόβατα στὰ βουνά και στὰ πέριξ ἢ ἔκαμαν κάτι ποὺ δὲν μποροῦσαν νὰ πάν στὴν ἐκκλησία, σταματοῦσαν ἐκείνη τὴν ὥρα. Εβγάζαν στὸ καπέλο οἱ ἄντρες και ἔκαμαν τρεῖς σταυρούς. Κι ἔλεγαν: «Δόξα σοι ὁ Θεός! Δόξα σοι ὁ Θεός! Δόξα σοι ὁ Θεός!»

Σήμερα, αὐτὰ ἔχουν ἐκλειψει. Καὶ μάλιστα, στὶς μεγάλες πόλεις ὑπάρχουν και ἀδελφοί μας και μάλιστα και Ἑλληνες χριστιανοί, που ἐνοχλοῦνται ἀπ' τὶς καμπάνες. Μπορεῖ μερικοὶ νὰ χουν και δίκαιοι. Όταν είχει ἐλθει πρωὶ ὁ ἄλλος και ἔχει ξαπλώσει, νὰ κοιμηθεῖ, και βαρᾶμε, μπορεῖ νὰ χει και δίκαιο. Άλλα είναι μερικοί, που δὲν ἔχουν δίκαιο. Τοὺς ἐνοχλεῖ,

γιὰ νά μαστε και δίκαιοι ἔτσι, τοὺς ἐνοχλεῖται ἡ ἡχος τῆς καμπάνας. Ποὺ παραπέμπει στὸ Χριστό. Παραπέμπει στὴν ὄρθοδοξία. Παραπέμπει στὴν ἀγία μας θρησκεία. Στὴν πιστὴ τῶν πατέρων μας. Η ὁποια συνεχίζεται με μᾶς και θὰ παραδοθεῖ και σ' αὐτοὺς ποὺ ἔρχονται, στὰ παιδιά μας, γιὰ νὰ συνεχίσουν κι ἔκεινα και νὰ τὴν παραδώσουν στὰ παιδιά τους και οὐτω καθ' ἔξης. Τὸ καλὸ είναι πῶς οι Νεοελληνες, ἀρκετοί, δηλαδή, ἀπὸ μᾶς, ἀφυπνιζόμεθα.

Μᾶς ἔταξαν οι πολιτικοὶ τὸν παράδοσην και ιδού, μᾶς προσφέρουν τὴν κολαση. Μᾶς ἔταξαν πῶς θὰ τρώγαμε μὲ χρυσά κουτάλια και οἱ περισσότεροι λιμοκτινούμε. Και ποὺ είσαι, ἀκόμα. Άλλα, καλὰ νὰ πάθομε. Καλὰ νὰ πάθομε! Όταν ἀφήνομε τὸν Παράδεισο τοῦ Χριστοῦ, ὅταν ἀφήνομε τὴν ἀγία πίστη, ὅταν ἀφήνομε τὴν ἀρετὴ και τὴν ἀγιότητα, ἐπόμενο είναι νὰ ἀδειάσουν οἱ ψυχές μας και νά, πάλι, οἱ Φιλάνθρωπος Χριστός, καθώς μᾶς ἐπισκέπτεται ἐν ράβδω, δηλώνει μ' αὐτό, ξανά, τὴν ἀγάπη και τὴ στοργή Του. Γιατὶ μᾶς παιδαγωγεῖ. Μᾶς ἀφυπνίζει. Μᾶς ξαναφέρει κοντά Του. Στὴν ἀγία Του Εκκλησία. Στὴν ἀγάπη Του. Στὴν πιστή Του. Στὴν ἐλπίδα Του. Στὴν ὁμορφία τῆς ψυχῆς και τῆς ζωῆς μας, ποὺ είναι νὰ ἀγιάσουν τῶν πατέρων μας. Εκστατικός και μαγεμένος ἀπ' αὐτήν, ὁ δεύτερος ἀθηναγόρας ποιητής μας Κωστής Παλαμᾶς ἔλεγε: «Ω ἀγιά πιστὴ τῶν πατέρων μου, ἔλα και γέμισε μου στὴν καρδιά.» Μεγαλεῖα αὐτά! Και στὴ Θεία Λειτουργία, τοῦ κύριου Καρδιάς, ποὺ είναι τὸν πατέρα Παλαμᾶ, αἰνιγματικόν του, τὸν αἴνοι της Αχωρήτου. Η χώρα τοῦ Αχωρήτου. Και ἡ ψυχή, ἀν ἀφήσει τὰ Θεία, και ἀν ἀφήσει τὸ Άνω σκέπη τὰς καρδίας» κι ἀν ἀφήσει τὴν ἀρετὴν και τὴν ἀγιότητα, γεμίζει, ὥπως προείπαμε, σκοτάδι και κακό. Αδειάζει. Κολάζεται. Ταλαιπωρεῖται. Δὲν βρίσκει άναπτωση. Δὲν ἔχει ειρήνη. Δὲν ἔχει γαλήνη. Δὲν πά ν

Ασπρόμαυρες αναμνήσεις από τα παλιά....

Οι φωτογραφίες από το αρχείο τής δασκάλας κας ΑΜΑΛΙΑΣ ΚΟΥΤΣΙΚΑ - ΤΑΓΚΑΛΑΚΗ

Αναμνηστικές φωτογραφίες Σχολικού έτους 1966 - 1967

Μαθητές και Μαθήτριες με τα αναγνωστικά στα χέρια κατά την έναρξη του Σχολικού Έτους, πλαισιωμένοι από τους δασκάλους: Αμαλία Κούτσικα - Ταγκαλάκη, Γεώργιο Ταγκαλάκη και Γιάννη Βόλη. Μαζί τους φωτογραφίζονται γονείς, παππούδες και γιαγιάδες των μαθητών.

*...Για να θυμούνται οι παλιοί
...και να γνωρίσουν οι νεότεροι....*

Από την Ευδοκία Κ. Οικονόμου

Λέξεις και φράσεις του χωριού-Ντοπιολαλίές:

Κρούτα: Προβατίνα ή κατσίκα με μικρά και με κοντά τα δύο κέρατα.

Τσαντίλα (η): Μεγάλα πανιά (τουλουπάνια) για το στράγγισμα του μόλις πηγμένου τυριού.

Κουρίτος: Ποτίστρα για τις κότες.

Σαλαγάω: Κατευθύνω με φωνές τα ζώα.

Στάλος (ο): Καλοκαιριάτικη μεσημεριανή ανάπαιση των ζώων κάτω από τον ίσκιο των δέντρων.

Καρκαλέτο' : παιδική ασθένεια με πολύ βήχα, ο κοκίτης.

Ζθαρνιέται : Σέρνεται κάτω.